

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Sedebat Petrus ad prunas. Negatio secunda fuit eum interrogantibus ministris inter quos Petrus in atrio Sedebat: indignus tanto Prælati locus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

V. Similitudo.

erigit. In ciuitate lue contagiosa infecta notalli ex vno paruo grano, seu macula alterum incepisse xgotare qui statim se sentit febril incalescere pelifera: quam tibi times dum minimum sentis dolorem, vel calorem, statim malum suspicaris & omnem moues lapidem, vt tue quam primum confulas incolumitati. Mundus hic vrbis est peste infecta, vbi ex leuibz valde principis miratur homines se peste laborare, que quantocius animam illis occidit. Ex vnico conspectu Dauid, ex contuico vestimentorum elegantium Giezi, ex timore Aaron, ex auaritia Saul, ex vnico verbo ancille D. Petrus. Quid hic Ambr. *Discamus non contemnere carnis infirmitatem: i Petrus sentatus est, quia alitruat se non posse tentari illud tataru, est cadere in temptationem. Si Petrus ex tam leui tentatione lapsus est, quis non timebit? Deinde addece quod ante diximus non nimium admirari aut offendi, si quado in feruis Dei peccata notaueris, atque in Religiosis, Sacerdotibus & viris auctoritate & opinione virtutum eminentibus, & hoc tibi persuade nostram longem maiorem esse infirmitatem, quam vos aut ego possemus intelligere: & notandū quod quamuis statura composita sit ex metallis optimis & maxime pretiosis, quibus sub celo meliora non inueniantur, luteos tamen habet pedes, atque sufficere lapillum, sine manibus pigantur, aut robore legionum, vt in lectu oculi in puluerem religatur arena similitudo: hoc etenim eleganter notant amicus*

L. 1. Mor. sap. 28. Job. 4. 18.

9. 16. Sedebat Petrus ad prunas. Negatio secunda fuit eum interrogantibus ministris inter quos Petrus in atrio sedebat: indignus tanto Pralato locus.

39

Ingre ditur Petrus atrium palatii summi Pontificis Caiphæ: quia vero, frigus erat, ministri qui Christum captiuum adduxerant, & manibus tradiderant Principum ac Sacerdotum in Concilio, foris cum essent ignem accenderunt in medio atrij, cui circumstantes omnes in communi se calefaciebant. Petrus frigus sentiens accessit, seque medium inter illos statuit: *Erans Petrus in medio eorum*, ait D. Lucas & cum illis se pariter calefaciebat. O Petre, Sacerdos & Episcopus tantus quantus tu, numquid illis se debe-

Luc. 22. 5.

bat petri. scire, viliſſimis ſcueris, idem quod illi faciens, vt verè dicatur: *Sicut papam ſe Sacerdotem*. O Præſul, qui populo medius aliter dicitur, idem faciens quod homines anime ſue inueniſſi vel vili, & qui nec eam curæ habere, nec Deo meminerunt, viuent vt illi, locutus & comertatus cum illi, vt illi ſe calefaciant. An doctriam illam igitur, quam ex tua edocuiſti dixit tibi poſtmodum ſucceſſor D. Gregorius quod dicitur: *na quadam ſapientia Deus Prælato nomen impoſuerit Paſtoris, ſubditis autem ouium vt eſt ſteudat vitam, actiones, conuerſationem & modum agendi in Prælato ita debere præſentare ſubditorum vitam, ſicut Paſtor oues moribus, utaque antecedit: Quale ferres de paſtore iudicium, qui vellet comedere, quod oues comedunt, loqui bälando vt oues, oculis incedere retortis in terram, vt oues: Numquid non tibi magiſter declarauit. Quid tui ſit officij, quid mueris, illis cognominibus quibus te appellauit, vocans te ſalem terræ, lucem mundi, candelam in candelabro poſitam, ciuitatem in altiſſimo monte conſtitutam: *Non perſeſt cunctas abſcondi ſupra montem poſita*. Si barba ſua id eſt, pedem montis & in valle, ſed ciuitas ſupra montem debet adificari.*

An tibi non occurrat quod contigit in die illi tibi feliciffimo, quando illuminatus à Patre celefti magiſtrum tuum ſacerbis filium eſſe Dei naturalem? Hoc ea contigit occaſione qua primò Dominus à te peruenctatus eſt: *Quomodo dicunt homines eſſe filium hominis? Quem me dicunt eſſe homines? Cumque reſponſum eſſet ab alijs dici Ioannem Baptiſtam, à quibusdam Eſiam, à nonnullis Hieremiam, à te tuique con-diſcipulis Dominus requiſiuit: Vos autem quomodo eſſe dicitis? Domine interrogalli quate de te iudicium ſeruent homines, & poſtmodum interrogas, quid de te ſentiant tui diſcipuli? An forte illi homines non ſunt? Quantum ſapio non ſolum iudicas, eos homines non eſſe, ſed quod inſuper ipſis opponatur, aduerbio illo aduerſatiuo: *Autem. Quomodo dicunt homines &c. Vbi autem Prælatos, & paſtores hominum, & tales, vt credo D. Hieron. eſſe non debent homines, ſed quid amplius quam homines & Di. Nomen hominis ſignificat infirmitatem, & communiter eos dicimus homines qui in nonnullas labantur infirmitates & exuſatio quam proſectimus ad eorum me eorum lapſus contredendos, & modos agendi inordinatos, ea eſt: Domine homo eſt, vt quibusdam ſcripſit Apoſtolus: *Cum ſis inter vos eſſe***

*huc & conuersio, non carnalis estis, & secundum
hominem ambulatis?*
Homines esse non debent superiores & Pre-
lari in infermitatibus & actionibus carnalibus, in
conuersatione vitæ communi: quid amplius
quam homines oportet illos esse: nam idcirco,
telle eodem d. Hier. suo ipse Deus ore nomine
illos honorauit Deorum, illorumque Altissimi:
Ipsa dicit: *Dignus, & sicut Excelsus omnes*: etenim
eorum vita, negotia, & conuersatio habere de-
bet quandam participationem cum modo agen-
di diuino ceterorum modo superiori, vt opera
eorum naturæ eorum excellenti, dignitati super-
iori, iocose respondeant excellenti. O Princi-
pes, o magnates, o Titulares, o Indices, o supe-
riores, qui vitam ducitis cum reliquis commu-
nem, leu quam peruersè vestre respondeis ob-
ligationi? Operari proedit ex essentia, & talia
sunt opera que certum in rebus, qualis est co-
ram electa. Archones Angelorum superiores
sunt a hominibus hominum: quia & eorum est es-
sentia superior. Hominum opera præcedunt
opera beliarum: quia & illorum antecellit es-
sentia: Principes, sint opera vestra non vilia ab-
iuncta, contemptibilia, sed Principum: cum Do-
minus vos esse Principes indultit: *Principes ea
que digna sunt Principe, cogitabit*. Nobiles, sit
vellet æquæ modi ac equæquæ fordidus, non
seculis, non doliosis, non promissis fallax men-
daciis: cum vos Deus nobiles effecerit. Iudices
sunt vestre procedendi Methodi conformes ve-
lles scilicet attendit: cum vos in ea Deus collo-
cauerit, ne puluere lacri, prouentus & passionis
inconueniunt. Sacerdotes, nam vos Deus ad sta-
tum crexit sanctificationum, sint opera vestra san-
cta & immaculata, vt illi ritè conueniant. Pre-
sules: etenim vos Deus in montem sustulit di-
gnitatis, non sic vita vestra talis quale in ho-
minibus vulgi notamus ordinariis.

¶ 40. O Petre sanctissime cum te sedentem videam
inter tales, qui tunc repugnat dignitati, & natu-
ræ non conueniunt, iam vates tibi possum præ-
dicere, breui idioma tuum loquendi que formam
illorum futuram non adsimilem, negandi scilicet
con, irrationi & anathematizandi. Frigore nimis
alges, & ad lumen accedis? O Petre sanctissime,
qui corpori fouendo studes, quod frigore foris
premitur, & animæ non curas imiturationem,
quare timoris gelu constringitur, & in qua calor
amoris & charitatis tepescit: *Ad carbonem stabas
Petra* (sic D. Ambros.) qui algebat affectu. Con-
templor te medium inter ignem & timorem: ille
tibi corpus calefacit, & hic cor animamque fri-

gore constringit: O quam multo est igne timore
efficacior! Exclamantem audio D. Chryl. *Papæ
quo sopore calor ille vehemens Petri contabuerat ca-
pro Iesu? Sedet ad primas* (miratur D. Bern.) *non
minus gelido corde, quam corpore, frigus, inquit, in Ioan.
erat, magnam reuera frigus cor negantis constringit. Tom. 3.
rat; nec mirum cum ignis ab eo ablati esset &c. D. Bern.
Extinctus erat ignis ardoris charitatis præ frigore
te timoris: ignis ille, qui etiam feruentes emitte
bat flammæ, quando cum Domino moti se pa-
ratum addixit: ignis ille succensus adeo, vt illum
in Christi captiua redderet ira validum & impu-
uidum, vt educto de vagina gladio seruo summi
Pontificis Malcho telicerit auriculâ: Iure me-
rito, Petre, præ frigore contremisces, verum non
hic illud expellet ignis. Et dicit mihi, Petre
sanctissime, qua de causa talem frequentati so-
cietate? *Si cum pedibus currans laborasti, quomo-
do conuideris potius cum equis? Si robur tibi nõ
fuerit, quo ad vincum ancillæ vilissimæ verbum
firmus confisteres, quæ te nec capere poterat, nec
insequi, nec ergastulo tradere, vt quid te hucus
medium? In medio ministrorum, iustitiæ, satelli-
tum, & apparitorum, qui adhuc armati adstant,
& inflati ipsa Domini tui capere, vnde tantõ ti-
bi maior timendi est occasio? Turbatus erat, &
velut stimulus, cuius oculis leue colaphum indig-
nis, qui ab illo difflugit, inter venatores se sta-
tuit qui armati sunt, & minus effugiens perica-
lit incedit in aliud multo grauius. Nec aliter se
res habuit, etenim vt opinor, colloquentes illi
de præda quam ceperant, & miseri suum singu-
li robur iactantes, nec non qua ratione in turpẽ
noegissent fugam omnes eius discipulos, ac tum
vnus ex illis Petrum intuitus sic ait: hic disci-
pulus est hominis illius: quo mortuum tibi illona
interrogant. Dicit nobis: an tu forte discipulus
illius es quem captiuum adduximus? Respondit
Petrus colore mutato, voce titubante, corde sub-
sistente, dicens: quod nesciam non eslet, sed nescio
cum quis eslet, probe sciret: *Non noui hominem.*
Et iam in secunda negotiatione addidit iuramen-
tum, vt testatur D. Matt. *Iterum negauit eum 2.
iuramento*: nam creuit culpa & Petrus de vno in cap. 2.
gradu ad alterum præcepit ruit in interitum. Luca.
Non hoc me percussit o Petre, inquit D. Amb.
quod tali exposito igni, tibi visus tantopere ca. Ignis na-
liger: si namque communis ignis oculos confu-
mit hebetæque corporales, hic in tali consortio, lis.
per tales excitatus, vt dicere liceat: *Superceci. Ps. 57. 9.
Isti ignis & non viderunt solem, multum tibi per-
struxit oculos, cū iam illū non cognoscas. Quan-
do morbo languidus adeo cececit, vt patre pro-***

M m a prim

primum non agnoscat, nec illum sibi maxime fami-
liaritate gravi subiacet periculo, mortem habet sibi
vicinam. Nihilominus ita Petrus turbatur, ita
obstupescit, ut nec discit, nec recordetur eius
quod paulo ante Magistro suo promiserat, nec
illi studet se periculo eximere, per quod in ran-
tas redigebatur angustias, nec animo revoluit,
quod incipiendo deorsum cadere, manens inter
illos, qui novis illum stimulis protruderent, mi-
nime sibi sisset, donec in profundum rue-
ret, sed insuper haeret & in eodem loco perseve-
rat. Quid hic D. Chrysost. Neque post tot mo-
tus, sed adhuc se calefacit, ut in. *Dignus, quidem im-
becilla sit humana natura, cum nos Deo deserit.*

CHRYS.
Hom. 82.
in Ioan.
Tom 3.

§. 17. Rursum qui adstant, &c. Inter-
uallo sicut quasi horae vntus, &c. &
vntus ex feris Pontificis: Nonne
ego te vidi, &c. Tertia negatio facta
est in eodem atrio, tandemque grauior, quia
inuenit & anathematismis confirma-
batur.

41
I.
Locus
peccati
defectu-
us.

Cum damnum esset hoc adeo graue, reique
succellus tristis ita & perniciosus, remanet
tamen Petrus in eodem loco, cum iisdem
ministis, iisdemque inuexu occasionibus. In-
terare voluisti, Petre, & ingressu lapsus es negan-
do. Ingressus es & ad ignem inter illos medios
adstitisti, fuitque calus tuus enormior, nedum
negando, sed etiam periurando. Cur non ab illo
discedis festine palatio: eum proprio tuo dam-
no didiceris, quam infeliciter tibi successerit in
illo vel tantillo tempore morari? Hic haeres
vates tibi tum, ulterius tua progredietur perdi-
tio, in deterora rues. Musca quae excutiens ac-
cedens ad candelae flammam sibi paululum alas
excussit, si continuo illi crepimuliter, certum
est, eam omnino comburendam. Quid aliud spe-
randum tibi ganeo luxuriose, qui ingrediendo
& frequentando alterius feminae domum, cor-
ruisti, oculisque grauius offendisti, cuiusq; man-
sit quo animae tuae ruinae defecit, nec non cor-
poris, honoris, opumque naufragium, si semper
ingressus in illam cotinuaueris, nec radicem ta-
lis conuersationis adtulque rescideris? Quid ere-
dere potes pecuniarum ardore, qui in illo nego-
tio inulto lapsus es, & animum te doluisti ac so-
licitate quod te Confessarius non absoluerit, quod
facere renuerit, nisi primo effectu ipso restitui-
ses; si iugi cum usurariis illis & feneratoribus
familiaritate conuerseris? Allurge de loco tibi

tantopere nocuo, & manifesto offendiculis: illo
excede cum prodigo illo, tuam ingenuitatem in
illo perditionem. Notemus cum D. Cyrillus
salubre illud Spiritus Sancti consilium: *Ranidae,
recedite, exite inde, quod illi alteri conuenit: E-
gredite de vrbis Babylonis & saluet unusquisque ani-
mam suam.* Vnde haeret in Babylone inquit
saluare? Cupine morari in Sodomis, & non
exturi? Liberare te a flammis aeternis habita-
re in Babylonia? Desiderasne ut anima tua libera
sit a captiuitate Satae illis inhaerens occu-
sibus, per quas in illam incidisti, vitam tran-
gens in consolationibus, copiosi vltimorum
& conuulsione periculosa? Graue deli-
rium. Si remedium exoptes: *Fugate de mada
Babylonis.*

Admitemur argumentum Spiritus Sancti So-
lomonis, de promptum, in quo docet nos quo
studio ac diligentia fugere debeamus a peccato,
& quomodo? *Quasi a facie colubis iuge pericu-
ta, & si accesserit ad illa, insipienter te. Dum i-
leoni, dentes eius interfuerint animo hominum,
Quasi romphaba acuta, omnis iniquitas, flagitium
eius non est sanitas. Fuge a peccato: quia si in-
gras id quod tibi damno est, saluamque potest
& vitam ac facultates tollere, nihil peccato sa-
luti hoc efficacius: *Dentes leonis, dentes vni-
uersales animo hominum.* Quasi discerpta
Leo fortissimus tenerimam ouiculam, dum in
eam ferocior irruit. Nedum occisa iacet, sed in-
super discerpta, sicque contra, ut illi nec vnum
super sit os integrum. O leonator impudens qui
tibi persuades quod dum tale puellam ad tuam
attracti voluntatem: & tu lucri futuri causa
dum tale consecro es luera inuictum, de re
vindictae flagrantissime quando crudelium occu-
pelli vindictam; quod, sanum, bobum & vni-
crem te gaudeas: caue, & considera, quod si
hoc in corpore ita sit, peccatum tamen hoc fac-
malitiae dentibus occiderit animam tuam, vi-
tam illi adimens gratiam: & si corpus circun-
feras vitium, animam habes mortuam extra Dei
gratiam, & omnino contra, nec mirum
possit opus efficere cotam Deo acceptum vel
meritorium.*

Est, inquit, romphaba bis acuta, & acie lina-
tissima: nunc etenim trucidat animam, & post-
modum corpus, & utrumque coadunat in
esta morti fiat aeternae in ignibus desolatorum.
Gladius est, qui vulnus insigit adeo incurabile,
ut tota natura coniuncta, quamvis omnis acci-
dat potestas Angelorum & Seraphinorum, de-
lud curare nequeat, si Deus ipse sua omnipotente